810/08

Den 17. december 2008 blev i sag nr. 74.072:

xxxx xxxxxxx
xxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxxx x

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har en ratepension i Danica Pension, klager over et omkostningsbidrag, som selskabet lader indgå i beregningen af bonus.

Selskabet henviser til, at bonussen fastsættes i henhold til det gældende bonusregulativ.

Det fremgår af sagen, at klageren i mail af 30/4 2007 til selskabet anførte:

> "Jeg modtog først på året en årsopgørelse fra Dem vedr. ovennævnte.
>
> Det er et lille beløb (som også bragte mig irritation sidste år), men jeg synes konsekvenserne af jeres politik vedr. opkrævning af bidrag til omkostninger er så voldsomt urimelige (DKK 479 ud af en samlet tilvækst på DKK 1406) at det nærmer sig ren konfiskation.
>
> Det må formentlig også være i skærende modstrid med de forventninger, jeg som kunde måtte have haft, da jeg for mange år siden placerede DKK 25.000 hos jer. Da jeg har en del lignende ordninger rundt omkring, kan jeg tillige konstatere, at Danica står alene med disse ublu opkrævninger, som i øvrigt slet ikke står i noget rimeligt forhold til selskabets omkostninger.
>
> Jeg forestiller mig at indbringe forholdet for Finanstilsynet, men skal dog forinden give Dem anledning til at respondere på denne henvendelse. Gerne inden den 1. juni 2007."

Selskabet anførte som følge heraf i skrivelse af 11/5 2007 til klageren:

> "Jeg har naturligvis forståelse for, at omkostningerne på Deres pension kan virke urimeligt store set i forhold til pensionens størrelse og det afkast, vi tilskriver.

> Årsagen er, at vi i Danica Pension bestræber os på, at den enkelte kunde betaler de omkostninger, der rent faktisk er forbundet med administrationen af kundens pensioner, og det betyder alt andet lige, at omkostningsbidraget for små pensioner bliver relativt stort.
>
> Jeg vil samtidig bemærke, at de samlede omkostninger hos Danica Pension er faldet gennem de seneste fem år, og at Danica Pension nu er et af de selskaber, hvor omkostningsniveauet er lavest. Desuden er der balance mellem de faktiske omkostninger, og de omkostningsbidrag vores kunder betaler."

Klageren har ved skrivelse af 4/6 2008 over for nævnet nedlagt påstand om, at selskabet skal sænke omkostningsbidraget til et lavere niveau. Klageren har til støtte herfor anført:

> "Jeg tegnede 1. juni 1988 livsforsikring på DKK 25.000 hos Statsanstalten for Livsforsikring. Dette skete i et stærkt konkurrencepræget marked for denne type forsikringer. Intetsteds i Forsikringsbetingelser endsige i markedsføringsmaterialet anførtes forbehold, der kan begrunde, at Danica Pension nu, efter udbetalingsperioden er startet, i realiteten 'konfiskerer' ca. 40 pct. af forsikringen gennem opkrævning af et eksorbitant omkostningsbidrag. Det siger sig selv, at Statsanstalten for Livsforsikring ikke i sidste halvdel af 1980'erne ville have kunnet tegne disse forsikringer, såfremt de reelle økonomiske konsekvenser for forsikringstageren havde stået klart på tegningstidspunktet. Jeg skal i øvrigt for god ordens skyld anføre, at Danica Pensions praksis ikke synes udbredt til hele branchen. Jeg har en lignende forsikring i PFA, tegnet i samme periode, hvor beløbet udbetales uden fradrag, mens Danica Pension, som det fremgår af medsendte bilag i 2006 af et samlet udbetalt beløb på DKK 1152,- beregner DKK 479,- (eller 41,6 pct. !!) i omkostninger.

Selskabet har ved skrivelse af 12/9 2008 fastholdt sin afgørelse over for nævnet. Selskabet har til støtte herfor anført:

> "Det er Danica Pensions opfattelse, at vi er berettiget til at lade et omkostningsbidrag indgå i beregningen af bonus. Bonus fastsættes efter reglerne i vores bonusregulativ, jf. forsikringsbetingelsernes § 18.
>
> Det bemærkes i øvrigt, at spørgsmålet om, hvorvidt vi er berettiget til at lade det omhandlede omkostningsbidrag indgå i beregningen af bonus, er forældet efter såvel den 2-årige som den 5-årige forældelsesfrist i den indtil den 1. januar 2008 gældende § 29 i forsikringsaftaleloven. Danica Pension orienterede om indførelsen af omkostningsbidraget i sit kundeblad 'Danica Nyt' i oktober 1997. Kopi af artiklen vedlægges som Danica Pension bilag ..
> …
> L.E. oprettede sin pension den 1. december 1986 mod et indskud på 25.000 kroner. Pensionen blev delt pr. 1. juni 1988 mellem L.E. og B.E.
>
> I oktober 1997 udsendte Danica Pension en udgave af sit kundeblad 'Danica Nyt', hvori vi orienterede om, at vi havde indført et omkostningsbidrag for pensioner under udbetaling.
>
> I december 2003 sendte vi L.E. et brev om ændring af omkostningsbidraget. Beløbene reguleres en gang årligt. Brevet er vedlagt som Danica Pension bilag ..
> …

L.E.s pension er begyndt udbetaling den 1. december 2006. Der udbetales årligt 4.038 kroner, og denne udbetaling er garanteret til den 1. december 2016. Kontooversigt for 2007, hvor udbetalingen fremgår, er vedlagt som Danica Pension bilag ..

Hvad er omkostningsbidraget
Omkostningsbidraget skal dække de omkostninger, der generelt set er til administration af pensionsordningen i dennes levetid.

Forsikringsselskaber er pålagt en række pligter ved lov. Forsikringsselskabet er blandt andet pålagt en omfattende indberetningspligt i henhold til skattelovgivningen. Desuden er forsikringsselskaberne forpligtiget til at indeholde og indbetale skatter og afgifter i forhold til de enkelte forsikringer. Derudover er forsikringsselskaberne pålagt en omfattende informationsforpligtigelse, der til stadighed bliver udvidet, hvilket stiller krav til vores edb- systemer.

Danica Pension skal også sørge for, at de opsparede pensionsmidler fortsat er investeret på betryggende vis.

Omkostningsbidraget er en del af bonusregulativet.

Omkostningsbidraget indgår i den samlede beregning af bonus. I praksis betyder det, at eventuel fremtidig bonus bliver reduceret med omkostningsbidraget. Det er således vigtigt at bemærke, at omkostningsbidraget hverken reducerer den garanterede ydelse eller allerede tilskrevet bonus, ligesom omkostningsbidraget ej heller fratrækkes i den enkelte udbetaling eller reserven.

Da omkostningsbidraget indgår i den samlede beregning af bonus, kan der i visse situationer opstå negativ bonus, der fremføres til modregning i en eventuel fremtidig positiv bonus.

Danica Pension har valgt at anvende en metode ved beregningen af, hvor meget der skal betales i omkostningsbidrag på den enkelte pensionsordning, der bygger på et kollektivt princip om, at alle kunder - i videst muligt omfang - skal betale det omkostningsbidrag, der generelt set er forbundet med administrationen af en pensionsordning. Denne metode stemmer overens med kontributionsprincippet.

Det bør erindres, at omkostninger skal ses i relation til opsparingens størrelse og ikke udbetalingernes.

Hjemlen til ændring af bonusregulativet
Livsforsikringsselskaber er i henhold til lov om finansiel virksomhed (FiL) §§ 20-21 forpligtiget til at have regler for beregning og fordeling af realiseret resultat til forsikringstagerne. Disse regler har Danica Pension valgt at fastsætte i sit såkaldte bonusregulativ. Bonusregulativet skal være rimeligt og betryggende over for den enkelte forsikringstager, jf. FiL § 21.

Danica Pension er berettiget til at ændre bonusregulativet, herunder foretage en ændring af bidraget til dækning af omkostninger af administration m.v. Ændringer af bonusregulativet sker ved anmeldelse til Finanstilsynet, der påser overholdelsen af FiL.

Danica Pension har således lovhjemmel til at lade bidraget til dækning af omkostninger til administration m.v. indgå ved beregningen af bonus.

Andet

Danica Pensions advokat G.L. har i en redegørelse fra den 11. april 2005 givet en uddybende forklaring på, hvorfor vi ikke vil være bundet af kendelserne i jeres ref. 61.530, jeres ref. 63.360 og jeres ref. 63.422. Denne redegørelse bedes I venligst betragte som et supplerende indlæg i denne sag. Redegørelsen er vedlagt som Danica Pension bilag ..

Afslutningsvis støtter vi også ret på Østre Landsrets afgørelse i sagerne V.L. B-2846-05, V.L. B-2847-05 og V.L. B-2848-05. Som det fremgår af sagen, er det berettiget, at vi lader det omhandlede omkostningsbidrag indgå i bonusberegningen, og det stemmer overens med såvel lovgivningen og kontributionsprincippet. Dommen er vedlagt som Danica Pension bilag ..

Danica Pensions konklusion
Det bidrag, der indgår i beregningen af bonus, er betryggende og rimeligt for den enkelte forsikringstager, og det er i overensstemmelse med gældende lov og kontributionsprincippet. Bonusregulativet har hjemmel i forsikringsbetingelserne. Danica Pension er derfor berettiget til at lade det omhandlede omkostningsbidrag indgå i bonusberegningen, og det omhandlede omkostningsbidrag har en størrelse, der er rimelig og betryggende.

Danica Pension kan således ikke imødekomme klagen.

Det bemærkes afslutningsvis, at spørgsmålet i øvrigt er forældet, da Danica Pension i 1997 har orienteret om indførelsen af omkostningsbidraget for pensioner under udbetaling."

Som følge heraf anførte klageren i skrivelse af 25/9 2008 til nævnet:

"Den fremsendte besvarelse fra Danica er i hovedtræk baseret på rene juridiske synspunkter af ingen eller begrænset relevans for den klage, jeg har fremsendt.

Kernen i min klage er, at Danica overtræder almindelig redelig og god forsikringsskik ved - efter min opfattelse ubeføjet, se nedenfor - at opkræve et gebyr, som dels står i skærende misforhold til opsparingens størrelse dels - og væsentligst - ikke kan begrundes i de oplysninger som Danica/Statsanstalten for Livsforsikring fremlagde, da man i sin tid i betydelig konkurrence med en række andre aktører solgte denne type produkter.

Jeg bemærker med beklagelse, at Danica ikke har fremlagt den af mig ønskede dokumentation fra det oprindelige salgs- og markedsføringsmateriale, som skulle kunne begrunde, at Danica nu ved forsikringens udbetaling opererer med et gebyr, som i realiteten reducerer den oprindelige opsparing med ca. 40 pct.

Jeg skal anmode om, at Forsikringsankenævnet foranlediger disse oplysninger fremlagt og inddraget i behandlingen af min klage."

Selskabet anførte herefter i skrivelse af 13/10 2008 til nævnet:

"Det bemærkes på ny, at den garanterede ydelse fra forsikringen ikke nedsættes som følge af det omhandlede omkostningsbidrag, som ellers anført i det fremsendte brev. L.E. modtager således den garanterede udbetaling, der er aftalt mellem parterne.

Omkostningsbidraget indgår som et element i beregningen og fordelingen af bonus, som sker efter det til enhver tid gældende bonusregulativ. Der henvises i denne forbindelse til L.E.s forsikringsbetingelser.

For så vidt angår Danica Pensions hjemmel til at lade omkostningsbidraget indgå som et element i bonusberegningen henvises til vores brev fra den 12. september 2008 samt til den Vestre Landsrets afgørelse i den såkaldte 'Gebyrretssag'.

L.E. fremhæver i denne forbindelse i sit brev, at alene salgs- og markedsføringsmateriale i forbindelse med indtegningen kan begrunde, at der skulle være hjemmel for Danica Pension til at anvende et omkostningsbidrag på forsikringen. I denne forbindelse henvises igen til ovennævnte materiale.

På baggrund af ovenstående er det således fortsat Danica Pensions opfattelse, at L.E. ikke er berettiget til en reduktion i det opkrævede omkostningsbidrag. Det fastholdes endvidere, at det foreliggende spørgsmål er forældet under henvisning til forældelseslovens § 29."

Af "Danica Nyt" fra efteråret 2007 fremgår:

"**Gebyr ved udbetaling af pension**
Danica har, i modsætning til en række andre forsikringsselskaber, hidtil ikke taget et gebyr på forsikringer, der er under udbetaling. For at fordele de administrative omkostningerne retfærdigt indfører Danica fra 1. september 1997 et gebyr ved udbetaling af løbende pensioner.
Gebyret er i år højst 33 kroner om måneden for hver forsikring. Danica har derudover indsat nogle maksimumgrænser for kunder med små forsikringer. Gebyret gælder for både nye og nuværende kunder og ligger i øvrigt på linje med tilsvarende gebyrer i andre forsikringsselskaber.
Udbetalingen fra forsikringen bliver ikke nedsat på grund af gebyret, da det trækkes i den bonus, Danica tilskriver hvert år i januar måned. Det nye gebyr er nævnt i brevene til de kunder, der får en udbetaling for første gang til næste år."

Nævnet udtaler:

Nævnet er bekendt med, at de af selskabet påberåbte landsretsdomme er anket til Højesteret.

Nævnet finder herefter, at den foreliggende tvist ikke kan afgøres på nuværende tidspunkt. I medfør af § 4, stk. 1, i nævnets vedtægter, må nævnet derfor afstå fra at viderebehandle sagen.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Nævnet kan ikke afgøre sagen.

Jacques Hermann

udskriften bekræftes

Henning Jønsson